

Demonstreren tegen Israël met steun van de Postcodeloterij

Posted on 3 juni 2025 by Feike Reitsma

Hulporganisaties zoals Oxfam Novib, Amnesty, Pax, Save the Children en Artsen zonder Grenzen delen dezelfde missie, financiering en belangen. Op 7 april spraken zij met premier Schoof en minister Veldkamp, en uitten ze hun teleurstelling over het beleid dat vooral diplomatiek is en niet genoeg actie onderneemt tegen Israël, dat volgens hen de grenzen van het oorlogsrecht overschrijdt.

Woordvoerder Michiel Servaes van Oxfam Novib benadrukte de noodzaak van meer daadkracht. Michiel Servaes is overigens al langer begaan met de Palestijnse zaak. Als woordvoeder van de Tweede Kamerfractie van de PvdA hield hij in november 2014 een pleidooi voor de erkenning van Palestina. Voor toenmalig PvdA-minister van Buitenlandse Zaken Bert Koenders was dat een stap te ver.

Verdeeldheid in Nederland

In Nederland is de situatie verdeeld. Op 18 mei demonstreerden duizenden in Den Haag, georganiseerd door bovengenoemde hulporganisaties en pro-Palestijnse

groepen, voor een harder beleid tegen Israël. Veel Nederlanders delen de zorgen over de humanitaire situatie in Gaza, maar zijn ook bezorgd over het toenemend antisemitisme in Nederland.

De verbondenheid met het Joodse volk wordt in Nederland sterk gevoeld. Dat laatste bleek onlangs nog tijdens het Songfestival, waar de ballad *New Day Will Rise* van de Israëlische zangeres Yuval Raphael van het Nederlandse publiek de volle 12 punten kreeg.

Yuval heeft het Nova Music Festival overleefd, waar honderden jongeren op 7 oktober 2023 tijdens de pogrom van Hamas werden vermoord of ontvoerd naar Gaza. In een video vertelt ze hoe ze zich meer dan vier uur lang voor dood moest houden in een bunker voordat er hulp kwam.

Opvallend is dat de protesten tegen Israël al direct na 7 oktober 2023 begonnen. Wendy Sachs, een documentairemaakster, vertelt dat haar motivatie om over deze periode een film te maken, begon op 8 oktober. Ze zag beelden van pro-Palestijnse en pro-Hamas-protesten in onder andere New York, Sydney en Londen. Ze was geschokt dat Hamas werd gevierd als vrijheidsstrijders in plaats van als terroristen.

Daarnaast viel haar op dat op universiteitscampussen studenten en groepen Israël beschuldigden en de schuld gaven voor de aanval, nog voordat Israël had gereageerd op de aanval van Hamas. Sachs wijst erop dat deze houding werd gekenmerkt door een opvallende stilte van internationale organisaties, zoals de VN, vrouwenrechtenorganisaties en Hollywoodsterren, die de wreedheden van Hamas niet durfden te veroordelen. Brendan O'Neill analyseert de golf van antisemitisme na de progrom van 7 oktober in zijn boek *After the Pogrom*.

Financiering door de Postcodeloterij

Wat bovengenoemde hulporganisaties verder met elkaar verbindt, is dat ze financieel gesteund worden door de Postcodeloterij. Deze organisatie erkent verschillende goede doelen en ondersteunt hen met grote subsidies. Volgens het Jaarverslag 2024 werden Amnesty International, Artsen zonder Grenzen, Oxfam Novib, Pax en Save the Children in de afgelopen jaren met miljoenen euro's geholpen. Amnesty International kreeg bijna €21 miljoen, Artsen zonder Grenzen ruim €73 miljoen, Oxfam Novib ongeveer hetzelfde bedrag, Pax €3 miljoen en Save the Children bijna €6 miljoen. Dankzij deze steun kunnen zij hun activiteiten

uitbreiden en hun doelen nastreven.

Naast de al genoemde organisaties vallen ook de volgende 'goede doelen' in de hoofdprijzen: VluchtelingenWerk Nederland wordt sinds 1990 gesteund door de Postcode Loterij. In de afgelopen vijf jaar ontvingen zij €52.000.000. Rutgers wordt sinds 2002 gesteund door de Postcode Loterij. In de afgelopen vijf jaar ontvingen zij € 9.030.000,-.

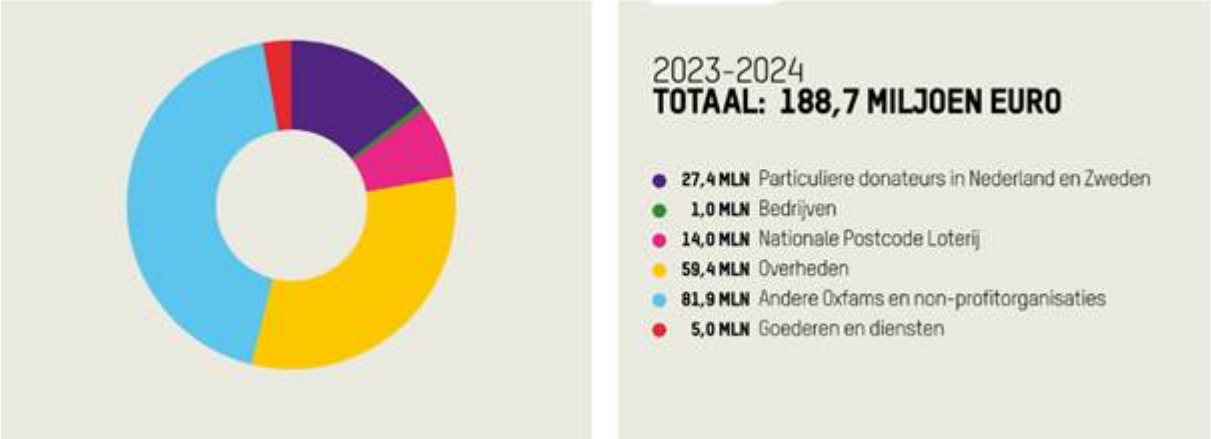
Politieke macht dankzij Postcodeloterij

Verder ondersteunt de Postcode Loterij een groot aantal natuur- en milieuorganisaties. Urgenda wordt sinds 2013 gesteund door de Postcode Loterij. In de afgelopen vijf jaar ontvingen zij €2.600.000,- . Milieudefensie wordt sinds 1990 gesteund door de Postcode Loterij. In de afgelopen vijf jaar ontvingen zij € 2.400.000,- Greenpeace wordt sinds 1996 gesteund door de Postcode Loterij. In de afgelopen vijf jaar ontvingen zij € 13.733.000,-

Opvallend is dat stichtingen met een bescheiden achterban, zoals Urgenda en Milieudefensie dankzij de miljoenen van de Postcodeloterij tegen de overheid of tegen bedrijven kunnen procederen om zo, buiten het parlement om, hun zin door te drijven. Dankzij een groot lobbynetwerk kan de Postcodeloterij naar eigen politieke voorkeur bepalen wat een goed doel is en wat niet. Oprichter Boudewijn Poelmann was daarbij jarenlang een spin in het web.

Steun aan Clinton en Obama Foundation

De Postcodeloterij geeft pas een jaarlijkse bijdrage als je zelf 1 miljoen euro aan eigen middelen hebt opgehaald en wil met haar reguliere bijdrage nooit meer dan een derde van de totale jaarlijkse omzet vormen. Dat staat los van de extra projecten, waar soms speciale steun voor verkregen kan worden. In de meeste gevallen gaat het bij de 'eigen middelen' om subsidie van de overheid, maar het kan ook om geld van particulieren gaan. Het voert te ver om alle 146 goede doelen door te nemen, daarom volsta ik met onderstaand overzicht uit het jaarverslag van Oxfam Novib.

Opvallend is de steun die de Postcodeloterij biedt aan de Clinton Foundation. In de afgelopen vijf jaar ontvingen zij € 8.550.000,-. Waarom de Nationale Postcode Loterij een fors bedrag overmaakt naar een stichting van een voormalige Amerikaanse president van de Democratische Partij is onduidelijk, maar de Postcode Loterij is hierin wel consequent, want sinds kort behoort ook de Obama Foundation tot de goede doelen, onlangs ontvingen zij € 600.000.

Deelnemers aan de Postcodeloterij weten vaak niet precies welke goede doelen ze ondersteunen. In populaire spelprogramma's worden vooral meer politiek neutrale doelen getoond, bij voorbeeld op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en natuurbehoud.

De belangrijkste motivatie van de deelnemers is het winnen van grote prijzen, terwijl het ondersteunen van goede doelen secundair is. De kans op een grote prijs is echter uiterst klein; er zijn op het meest gedetailleerde niveau (PC6) ongeveer 440.000 postcodes in Nederland. Mensen blijven vaak jarenlang meedoen uit angst dat de grote prijs op hun postcode valt, wat de motivatie verhoogt om niet te stoppen.

Minder geld naar goede doelen

Loterijen lobbyden in 2020 bij de overheid om de wettelijke norm voor de afdracht aan goede doelen te verlagen, in de overtuiging dat dit de verkoop zou stimuleren en uiteindelijk meer geld zou opleveren voor goede doelen. Ze beweerden dat lagere afdracht de motivatie zou verhogen om meer loten te kopen, gebaseerd op psychologisch onderzoek dat grotere prijzen mensen meer aansporen tot deelname.

De lobby had succes: de wettelijke norm ging van 50% naar 40%. Deze norm werd al een keer eerder verlaagd: in 2004 ging het van 60% naar 50%.

Wynia's Week *verschijnt drie keer per week****, 156 keer per jaar,*** *met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee?* ***Kijk HIER.*** *Hartelijk dank!*